9e JAARGe. № 285.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.

Voor Soerabaya ℔ jaar ƒ 24.- ℔ halfjr ƒ 12.- ℔ maand ƒ 2.-
" Java. " do. " 30.- " do. " 15.-
" Buitenb. " do. " 36.- " do. " 18.-
" Europa. " do. " 50.-
De OOSTPOST verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

WOENSDAG 4 DECEMBER 1861.

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letters betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

VERTREK DER LANDMAIL

In de maand December den 9den en 26sten.

De reorganisatie der Delftsche Academie, vooral met betrekking tot Indische belangen.

De reorganisatie der Delftsche Academie is eene zaak waarover reeds sedert jaren sprake is, waaromtrent ook bij de Nederlandsche vertegenwoordiging in de laatste jaren de belangstelling zeer is toegenomen. Wat eenmaal de klagt was van enkelen, is eene algemeene klagt geworden, en weinigen, die de tegenwoordige inrigting dier Academie onpartijdig en zonder zich door politieke hartstogten te laten medeslepen, waartoe dit vraagstuk te dikwerf aanleiding gaf, gadesloegen, konden in twijfel trekken, dat aan die inrigting groote gebreken aankleefden, waarvan de opheffing als dringend was te beschouwen. Die kreet van afkeuring, zoo eenparig aangeheven, met te meer kracht en nadruk vernomen, nadat een kundig en kordaat leeraar, bij die inrigting geplaatst, wij bedoelen den heer Pijnappel, deze gebreken breedvoerig had uiteengezet, moest dan ook voor de Regering een onwêerstaanbare prikkel zijn om onverwijld de hand te slaan aan eene hervorming dezer zoo algemeen veroordeelde inrigting. De wijzigingen, welke achtereenvolgens in het bestuur van het Departement van kolonien hebben plaats gehad en welke noodwendig de afdoening van vele spoedvereischende zaken moesten belemmeren, hebben evenwel op deze zaak niet dien invloed uitgeoefend, dat ook dit belangrijke vraagstuk wederom werd verschoven. Wel is er reeds bijkans een jaar verloopen sedert de minister Rochussen aankondigde, dat hij met den nieuw benoemden directeur der Academie, den heer de Keurenaer, omtrent deze zaak onderhandelingen had geknoopt, doch dit tijdsverloop zal men zich gaarne willen getroosten, indien men de overtuiging zal mogen erlangen, dat het der Regering gelukt is iets goeds tot stand te brengen.

Wij mogen ons echter niet ontveinzen, dat, indien wij aan de eene zijde erkennen dat vele verbeteringen door de Regering zijn ingevoerd, de gedane regeling niet in alle opzigten onze goedkeuring kan wegdragen.

Wij wenschen niet te treden in een onderzoek in hoeverre het raadzaam en gepast kan worden geacht, dat deze hervorming is geschied bij een koninklijk besluit. Wij laten geheel in het midden, dat ons, wat betreft de opleiding aan deze Academie tot civiel ingenieur, voor de nijverheid en voor den ijk *in Nederland*, die regeling bij besluit ons ten eenemale raadselachtig voorkomt, waar art. 194 2e lid der Grondwet een zoo stellig gebod inhoudt, op *alle* inrigtingen van openbaar onderwijs van toepassing. Maar wanneer wij meenen, dat ook de opleiding voor de burgerlijke dienst *in Nederlandsch-Indie* — welke het *vierde* onderdeel van de bestemming der Academie zal uitmaken — had moeten zijn vastgesteld *bij de wet*, dan leidt ons hiertoe vooral die overweging, dat art. 125 2e lid van het Regeringsreglement — voorschrijvende de regeling van de inrigting van het openbaar onderwijs *bij algemeene verordening* — alleen van toepassing is te achten op die inrigtingen van onderwijs, die *in Indie* gevestigd zijn, maar niet kan gelden voor die inrigtingen in het moederland in het leven geroepen, en welke bestemd zijn tot *opleiding voor de dienst in Indie*. Deze redenering zal moeijelijk tegenspraak kunnen ontmoeten, maar zij moet te minder in twijfel worden getrokken, nu de uitgaven voor de Delftsche Academie, welke tot dusverre uit koloniale fondsen werden bestreden juist thans voor de eerste maal op de staatsbegrooting van het moederland zijn gebragt en daardoor aan de goedkeuring van de Staten-Generaal onderworpen.

Doch beschouwen wij thans het koninklijk besluit van 7 September 1861 (Staatsb. no. 52) zelve, en bepaaldelijk uit een Indisch oogpunt. En dan vangen wij aan met onbewimpeld onze toejuiching uit te spreken over de wijze, waarop het onderwijs bij dit Reglement is ingerigt voor hen, die — voortaan op achttienjarigen leeftijd — zich in het moederland wenschen te bekwamen voor de burgerlijke dienst in Indie. Het onderwijs, dat de aanstaande Oost-Indische ambtenaren volgens de nieuwe regeling zullen moeten doorloopen, zal in drie jaren kunnen zijn volbragt, zoo niet de onbekwaamheid of het slecht gedrag van den leerling oorzaak is geweest, dat hij tweemalen hetzelfde studiejaar heeft moeten ondergaan of dat hij van de Academie is moeten verwijderd worden. De regeling van dit onderwijs had hare eigenaardige bezwaren. Immers, wat is een Oost-Indisch ambtenaar? Eene afdoende beantwoording dier vraag is moeijelijk te geven.

Heden aanvaardt hij deze betrekking morgen eene andere. Het is ons, altijd onverklaarbaar toegeschenen, hoe het Indische Gouvernement kan gedoogen, dat een en dezelfde persoon bestemd is om zoo vele verschillende lotswisselingen te ondergaan en tot zoo hemelsbreed uiteenloopende betrekkingen kan worden geroepen. Intusschen, wij erkennen volmondig, dat gebrek aan ambtenaren het Gouvernement daartoe kan noodzaken, hoe afkeurenwaardig het beginsel ook op zich zelve zij. De heer de Keurenaer, met de zamenstelling van het reglement belast, heeft dan ook te regt begrepen dat aan deze opleiding eene algemeene strekking behoorde te worden gegeven, en dat het hier voornamelijk aankwam op de geschiktheid en den aanleg der kweekelingen zelve. Juist hierop toch zoude ook in Indie door het Gouvernement het meest worden gelet en met het oog hierop is tevens zeer juist bepaald, dat op het diploma, dat aan die kweekelingen na hun examen zal worden uitgereikt, worde vermeld op welke vakken zij zich bijzonder hebben toegelegd. De strekking van de opleiding voor Indische ambtenaren moest zoo algemeen mogelijk zijn en men moest daarbij zich verplaatsen in den toestand van dengene, die het voornemen heeft opgevat om een vreemd land te bezoeken, ten einde zich aldaar, in zekeren werkkring, door het Gouvernement te bepalen, niet alleen een middel van bestaan te verschaffen, maar die tevens wil trachten, door kennis en wetenschap, door praktijk en theorie — want beiden behoeven hare wederkeerige ondersteuning — het door hem beoefende vak tot meerdere volmaking te brengen. Het geheele onderwijs voor den Indischen ambtenaar kan dan ook niet zijn een onderwijs van *voltooijing* der vorming, maar is uit den aard der zaak meer als een onderwijs van *voorbereiding* te beschouwen. Hij moet te Delft de grondslagen leggen voor het vak, dat hij zich wenscht te kiezen en op die grondslagen zal hij in Indie practisch moeten voortbouwen. Welke voorbereiding heeft hij dus noodig? Eene wetenschappelijke voorbereiding, met het oog op eene practische toekomst. Hij behoeft niet te leeren de Javaansche grammatica met hare pijnigende taalregelen: want hij wil geen geleerde zijn, hij bepaalt zich met het vooruitzigt van een nuttig lid in de Indische maatschappij te zullen zijn en met het bewustzijn, die kundigheden te hebben verworven, welke hem in staat stellen die belangrijke verbetering en ontwikkeling in deze maatschappij te brengen, welke zij zoozeer behoeft. Maar daarom zal hij de menschen moeten kunnen verstaan, in wier omgeving hij zich zal bewegen. De kennis van de taal, het land en het volk van Indie is voor hem onmisbaar. Maar welke taal? De taal, gelijk die door de massa gesproken wordt door den geheelen Archipel, de taal van het dagelijksche verkeer, die door alle beschaafden in den lande wordt verstaan: het gewone Maleisch. De kennis dier taal moet hoofdzaak zijn, en daarom heeft de heer Keurenaer alezins te regt ingezien, dat de kweekelingen voor de Indische dienst in de beide eerste jaren zich behoeven eigen te maken het Maleisch voor het dagelijksch verkeer (*Malajoe rendah*) benevens de eerste elementen van het Javaansch en dat het aan hunne keus moet worden overgelaten of zij zich in het derde jaar willen toeleggen op het maleisch (*malajoe tingie*) of wel zich verder in het Javaansch bekwamen. Aan de kennis van het Boegineesch, het Soendaneesch, het Makassaarsch en het Dajaksch hecht het reglement minder waarde: althans deze talen zullen aan de Delftsche Academie niet worden onderwezen. Dit beamen wij minder volkomen. Wij geven gaarne toe, dat deze talen niet van algemeen gebruik zijn, dat de kennis daarvan niet voor allen onvermijdelijk noodzakelijk is, dat zij voor velen enkel als artikelen van weelde zijn te beschouwen, maar dit neemt niet weg, dat aan eene inrigting, gelijk men die thans te Delft wil vestigen, eene leerstoel in die talen niet mag ontbreken, dat reeds in enkele dezer talen spraakkunsten zijn zamengesteld en dat aan de kweekelingen ook de keus behoorde gelaten te zijn om zich op deze talen toe te leggen, waarvan de verwerving te eerder moet aangemoedigd worden, en gemakkelijk gemaakt, naarmate juist deze speciale kundigheden voor een grooter aantal gevorderd worden of het Gouvernement daardoor in staat wordt gesteld aan eene wezenlijk behoefte te voldoen. In het algemeen mag hier ook de aanmerking niet verzwegen worden dat het besluit te weinig het aanleeren van speciale kundigheden bevordert. Eene bloote vermelding op het diploma moge zeer eervol zijn en wij twijfelen er niet aan of het Gouvernement zal daardoor bij de keuze van geschikte personen een leiddraad bekomen: maar is die aanmoediging voldoende te achten? en mag men in het Indisch Gouvernement zoodanig een volkomen vertrouwen stellen, dat het zich ten allen tijde die onderscheiding zal herinneren? Wij juichen zeer toe, dat aan de kweekelingen een *hoop*, een *vooruitzigt* wordt voorgespiegeld van *bijzondere* belooning voor *bijzondere* kunde: maar ware het niet wenschelijker dat hun eenig *regt* ware verleend op bijzondere *gunst*. Het zijn immers alleen deze gunsten, die op verdienste zijn gegrond, welke het Gouvernement zich niet behoeft te schamen. Thans evenwel hangt het af van de bijzondere inzigten van het Gouvernement, in hoeverre dit zich geneigd zal gevoelen om kunde maar verdienste te loonen. Bij eene wettelijke regeling ware zeker aan het Gouvernement de *verpligting* opgelegd om daarop hare aandacht te vestigen en alleen bekwaamheid en zedelijkheid bij iedere bevordering tot rigtsnoer te nemen. Die Matthes en Hardeland heeft bestudeerd, moet niet de kans beloopen om voor iemand, die, trager in geest, echter meer invloedrijke familierelatien bezit, te moeten ten achter staan.

Gaan wij nu na hoe de algemeene rigting van het onderwijs voor Indisch ambtenaar is ingedeeld, dan gelooven wij dat die wijze bevredigend kan worden genoemd. Het eerste studiejaar zal het gemakkelijkste zijn, en toch zullen juist in dit jaar de eerste grondslagen voor ernstige studie moeten gelegd worden. Het zal zich voornamelijk bepalen tot eene herhaling van hetgeen de leerling in de middelbare school heeft geleerd en tot de vereischten van zijn admissie-examen behoorde, doch deze herhaling zal tevens zijn eene aanvulling en zal moeten strekken om vooral tot het wezen der wetenschap dieper door te dringen. Het onderwijs in den eersten cursus zal zich uitstrekken tot wiskunde, natuur- schei- werktuig- en bouwkunde, stijl en letterkunde, beginselen der javaansche taal (lezen, vertalen en verklaren van *gemakkelijke* stukken) aardrijkskunde, handteekenen en practische oefeningen met gereedschap en draaibank. Wij moeten bekennen, dat het onze verwondering heeft gaande gemaakt, dat voor alle Indische ambtenaren zonder onderscheid zulk een diepe geleerdheid in de Europesche bouwkunde gevorderd wordt. Wij hadden eenige kennis daarvan reeds meer dan voldoende geacht. Aan den anderen kant moet het afgekeurd worden, dat onder deze algemeene vereischten niet mede is opgenomen de kennis der algemeene geschiedenis en inzonderheid van die van Ned. Indie. Het is toch niet te ontkennen, dat op de middelbare scholen in het moederland deze vakken niet zoo grondig worden onderwezen als eene beschaafde opleiding vordert, en wanneer nu in het eerste jaar op de Academie te Delft de verschillende statenstelsels van de onderscheidene werelddeelen worden ontvouwd, dan mag men de vraag niet onderdrukken, waarom niet reeds in het *eerste* jaar met deze studie wordt aangevangen, welke, zal zij wel onderwezen zijn, niet

met het *tweede* jaar een aanvang moet nemen, maar zich over den ganschen Academie-tijd uitstrekken. Zoo hadden wij gemeend, dat reeds met de Indische bouw-kunde in het eerste studiejaar een aanvang had moeten zijn gemaakt. Het tweede jaar zal voornamelijk gewijd zijn aan de studie van het publiek regt in zijn ruimsten omvang en van de grondslagen der Mahomedaansche maatschappij, in hare betrekkingen tot God, tot den Souverein en den evenmensch. In dat jaar ook zal de studie van de Javaansche taal worden voortgezet en vooral bestaan in meerdere oefeningen in het schriftelijk vertalen van gebruikelijke spreekwijzen. Dan zal tevens ook een aanvang worden gemaakt met de studie der land- en volkenkunde van Ned. Indie. In het derde jaar zal aan de studie en de Indische bouwkunde en kultures groote uitbreiding worden gegeven, het geleerde zal op vasten grondslag worden bevestigd en ook de kennis van het administratief regt zal een groot deel van den cursus vorderen. Op die wijze wordt de inrigting van het onderwijs voor Ind. ambtenaren ontwijfelbaar verbeterd en is het te voorzien, dat in het vervolg ambtenaren naar Indie zullen komen, die, hetgeen tot dusver zelden het geval was, datgene kenden wat zij behooren te weten, — ambtenaren, die de bevolking zullen kunnen voorlichten in hare landbouw-verrigtingen, minder bij het tot stand brengen harer irrigatie kanalen (want daarvoor is bijzondere scherpzinnigheid noodig, welke men van de jeugdige ambtenaren niet vorderen kan, dan wel bij den aanleg van wegen en bruggen, het bevaarbaar maken der rivieren, den bouw van pasangrahans, woonverblijven, pakhuizen, — ambtenaren eindelijk, in alle deelen bekwaam om den aanleg van nieuwen aanplant te besturen.

Kunnen wij dus over het algemeen slechts een gunstig oordeel uitspreken over de hervorming der Academie te Delft (alhoewel niet over de wijze, waarop zij is tot stand gekomen) wij wenschen ten slotte nog eenige bezwaren te doen kennen van overwegenden aard. Zij gelden den weinigen waarborg, die de nieuwe regeling oplevert voor een bekwaam onderwijzend personeel; de instelling van toegevoegde leeraren, die volgens het reglement alleen privaat-onderwijs mogen geven, terwijl de docenten zelve daartoe meer eigenaardig geschikt zijn; het gemis van behoorlijke vrijheid, aan docenten en kweekelingen gegund, de niet zeer practische inrigting van den Raad van toezigt en de weinige zelfstandigheid, die den docent die *ambtenaar* wordt, is overgebleven. Maar meer dan die bezwaren, hoe gewigtig ook, komt het ons bedenkelijk en onbegrijpelijk voor, dat zoo al niet eene Delftsche *studie*, dan toch een Delftsch *examen* voor den aanstaanden Indischen ambtenaar is *verpligtend* gesteld. Dit punt achten wij van zooveel belang, dat wij ons voorstellen daarop bijzonder terug te komen.

ADVERTENTIEN.

(*Voor het land.*) De Hoofd-Ingenieur, chef der 4de waterstaats afdeeling maakt bekend, dat op **Zaturdag den 14den December 1861**, ten zijnen burele te *Soerabaija*, des morgens ten *negen* ure, zal worden aanbesteed, de daarstelling van een TIJDBAL-GEBOUW met SEINMAST, op het marine-etablissement aldaar.

Bestek en voorwaarden der aanbesteding liggen ter burele voormeld ter inzage voor belanghebbenden.

De Hoofd-Ingenieur voornoemd,

(1914) P. J. G. BEIJERINCK.

Op Woensdag den 15den Januarij 1862

zal ten burele van den Resident van **Soerabaija**, eene

UITBESTEDING

worden gehouden voor den overvoer van zout uit het hoofddepôt te **Grissee** naar:

Padang	350	koijangs.
Priaman	1600	„
Aijer Bangies	120	„
Benkoelen	350	„
Palembang	1000	„
Banjermassing	360	„
Sampit	80	„
Pontianak	900	„
Sambas	100	„
Singkawang	68	„
Soengi Baija	60	„
Mampawa	45	„

De ter zake betrekkelijke voorwaarden, liggen op gemeld bureau ter inzage.

SOERABAYA, *den* 30 *November* 1861. NAMENS DEN RESIDENT, *De Secretaris,*

(1924) Ch. TROMP.

De Resident van Soerabaija maakt bij deze bekend, dat in stede van op

Maandag den 16den December 1861,

de geannonceerde veiling van 400,000 AMSTERDAMSCHE PONDEN DOORGEKAPT KOPERGELD, op dezelfde voorwaarden zal plaats hebben op **Donderdag den 16den Januarij 1862.**

Soerabaija, 29 *November* 1861. Namens den Resident voornoemd, *De Assistent-Resident voor de Comptabiliteit,*

(1898) W. HAPPÉ.

VENDU DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Woensdag den 4den December 1861.

's Avonds bij de heeren *Le Roy & Co*, van boekwerken.

Op Donderdag den 5den December 1861.

Bij den heer *Hammelburg*, te Krambangan van diverse toko goederen, op aanvraag van de Weeskamer.

Op Vrijdag den 6den December 1861.

Bij den heer *Hammelburg*, te Krambangan van diverse toko goederen op aanvraag van de weeskamer.

Op Zaturdag den 7den December 1861.

In het Etablissement van de heeren *Hill Broekman & Co*, aan de Kalimaas van 54 paarden van Sumbawa en 160 koebeesten van Balie aangebragt. (1890)

Op Maandag den 9den December 1861.

Bij den heer *De Bruijn*, te Temengoengan, van meubelaire goederen.

Op Dingsdag den 10den December 1861.

Bij den heer *J. W. Kok*, te Kembang Jepoon van diverse goederen.

Op Woensdag den 11den December 1861.

Bij den heer *Jonker*, te kampong Baroe van eene wagenverhuurderij.

Op Donderdag den 12den December 1861.

Bij den heer *D. M. Martens*, in de stad van diverse goederen.

Op Vrijdag den 13den December 1861.

In het sterfhuis van den chinees *Kwee King Tik*, in de Chineesche kamp van meubelaire en diverse goederen. (1929)

BOEKEN-VENDUTIE

Op Woensdag den 4den December,

IN HET VENDU-LOKAAL

VAN

LE ROY & CO,

Van eene groote COLLECTIE BOEKWERKEN, waarvan de CATALOGUS gratis bij hun verkrijgbaar is. (1889)

Op de BOEKENVENDUTIE

van **heden avond**

zullen nog verkocht worden eene groote collectie

ENGELSCHE PRACHTWERKEN

welke niet in den CATALOGUS zijn kunnen opgenomen worden.

(1926) LE ROY & CO.

Op den 5 en 6 December

eerstkomende zal door de Weeskamer vendutie worden gehouden voor de gewezen Toko van

M. E. HAMMELBURG,

VAN DIVERSE GOEDEREN,

behoorende tot den faillieten boedel van genoemden persoon, als:

PRESENT KOPPEN, fraai BLIK- en HOUTEN-SPEELGOED, BON BON, POPPEN, PORCELEINEN, KINDERTHEESERVIEZEN, JAPANSCHE WERKDOZEN, CASSETTEN, VISJESDOOZEN, een prachtig SCHAAKSPEL met BORD, enz. enz. alles geschikt voor St. NICOLAAS geschenken. (1915)

PAARDENVENDUTIE.

Op Zaturdag den 7den December a. s.

Zullen door de ondergeteekenden in hunne pakhuizen aan den Kaliemaas worden verkocht

54 Sumbawa PAARDEN,

pas aangebragt per *SAIJAN MASKOOR.*

(1902) HILL BROEKMAN & CO.

EXECUTORIALEN VERKOOP

van Losse goederen.

Op Zaturdag den 7den December 1861,

zal krachtens acte obligatoir, verleden voor den tijdelijk waarnemend Notaris DANIEL BUSKEN HUET te Soerabaya, ten overstaan van het vendu-kantoor te Sidho-Ardjo, publiek worden verkocht, voor het huis van den ondergeteekende in de kampong Daijoe, **het regt van Erfpacht** van zekeren vijver, gelegen op Gouvernements grond, in de dessa Gebangtambak, onder Sidho-Ardjo; waarvan de Erfpacht door het Gouvernement is afgestaan aan de Javaansche vrouw BOK WARIEMAN; onder gehoudenis voor den kooper, om na den inkoop de Erfpacht van genoemde vijver van het Gouvernement te erlangen.

De Deurwaarder bij den Landraad te Soerabaya,

(1886) G. DRESLER.

OP DE VENDUTIE

van den 7den December a. s.

zal nog voor rekening van belanghebbenden worden verkocht:

Een STOOMKETEL, afkomstig van de *Palembang Paket*, kapt. SCHEEL, thans liggende voor de pakhuizen van de Heeren HILL BROEKMAN & Co, aan de Kalimaas.

(1923 D. D. VAN BOECKHOLTZ.

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Maandag den 9den December a. s.

bij

C. J. DE BRUIJN,

aan den Simpangschen weg nabij de Passar Besaar,

van eenige MEUBELAIRE GOEDEREN als:

2 IJZEREN TWEEMANS LEDIKANTEN, 2 SONNOKEMBANG-HOUTEN KLEERKASTEN, 2 DJATIE-HOUTEN DITO, 2 DISPENSKASTEN, 2 PENANT-TAFELS,

VERDERS.

Eenige STOELEN, 1 RONDE TAFEL, 1 ETENS-TAFEL, 1 BILLARD COMPLEET, enz. (1899)

OP DE VENDUTIE

van den 9den dezer

zal worden verkocht:

Een partij PUIK PUIKE HAMMEN en VERSCHE PROVISIEN pas van Nederland aangebragt.

(1929) DE BRUIJN.

HOUT-VENDUTIE

TE

Poeloe GRISSEE.

Op Woensdag den 11den December 1861.

zullen verkocht worden:

892 DJATIE BALKEN

van diverse dimensien geschikt voor huis- en scheepsbouw, benevens eene PARTIJ KNIEËN- en KROMHOUTEN voor PRAAUWEN.

(1930) P. C. VAN ROIJEN.

Op een nader te bepalen dag

zal, krachtens regterlijke magtiging en volgens plaatselijk gebruik worden verkocht:

de lading MACHINERIEN uit de gerenommeerde fabriek van

H. O. ROBINSON & CO,

TE

London,

van daar aangebragt per het Nederlandsche Brikschip **Rhijnvis Feith**, kapitein A. F. LAMMERTS, bestaande uit:

1 STOOMMACHINE van 12 PAARDENKRACHT, met TUBULAIRE KETEL;

2 OLIEMOLES.

HYDRAULISCHE PERS met POMPEN (compleet).

3 IJZEREN vlotten en diverse gereedschappen voor de opzetting.

verders

33340 HOUTEN SIRAPPEN met de noodige HOUTWERKEN.

48000 METSELSTEENEN, KOOPMANSCHAPPEN, BALKEN, PROVISIEN, nieuwe MEUBELEN, enz. enz. enz.

Inlichtingen te bekomen ten kantore van den procureur MR. KOOIMAN, in de chineesche kamp te Soerabaija.

(1824)

Op een nader te bepalen dag,

zal de ondergeteekende op publieke vendutie doen verkoopen

De WAGENVERHUURDERIJ etc. gelegen op *kampong Baroe.*

(1860) K. J. JONKERS

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

Vertrekdagen der Stoomboot OENARANG,

Kapitein S. VAN HULSTIJN,
gedurende de maand December.

Van **Batavia** naar **Sam.** en **Soerabaya**	5 en 20	Dec.
„ **Samarang** „	**Soerabaya**	8 „ 23	„
„ **Soerabaya** „	**Sam.** en **Batavia**	12 „ 27	„
„ **Samarang** „	**Batavia**	14 „ 29	„

De Agenten,
(1919) **ADAM & CO.**

STOOMVAART
Langs de Noordkust van Java.

Gedurende de maand December vertrek der stoomschepen van Soerabaya via Samarang naar Batavia bepaald op
den 7den, 15den, 22sten, en 29sten.

Adres bij,
(1917) **W. CORES DE VRIES.**

HET STOOMSCHIP MACASSAR.

kapitein Bierings.
Vertrekt naar **Batavia** via **Samarang**
Op Zaturdag den 7den December.

Adres bij
(1916) **W. CORES DE VRIES.**

De Stoomboot Kraton

Gezagvoerder MARTENS,

vertrekt naar **Probolingo** en **Bezoekie**, *op Zondag den 8sten December*, en van **Bezoekie** over **Sumanap** en **Branta**, naar **Soerabaija.**
Op Woensdag den 11den December.

Adres bij
(1927) **W. CORES DE VRIES.**

VERTREK VAN SCHEPEN

PASSAGE naar NEDERLAND,

wordt aangeboden met het als snelzeilend bekende en voor den overvoer van passagiers uitmuntend ingerigte Nederlandsch campagne schip

RESIDENT VAN SON,

Kapt. J. W. BUTNER,

Deze bodem vaart een geëxamineerd geneesheer en heeft eene melkgevende koe aan boord.

Het schip zal einde dezer maand dan wel begin der maand *Januarij aanstaande* regtstreeks van hier naar **Nederland** vertrekken.

Nadere informatien te bekomen bij den gezagvoerder in het Marine-Hotel en bij de agenten
(1908) MATHIEU EBBS RUIJS & CO.

IJS.

IJskaartjes van 10 ¢
te bekomen aan het IJSHUIS van A. H. Deeleman, tegen 10 cent het pond.

Het IJSHUIS zal van des morgens 8 tot 12 en des namiddags van 3 tot 6 ure geopend zijn.
(1893)

TE KOOP

Een GOED GEDRESSEERD RIJPAARD, hoog 4 voet en 2¾ duim, bruin van kleur, oud 6½ jaar te bevragen bij de Uitgevers dezer *Courant.*
(1920)

TE KOOP

BANKACTIEN.

(1921) **ANEMAET & Co** *qq.*

TE KOOP

Onder nadere goedkeuring van het Gouvernement, de huurregten van het land **Temoeloes en onderhoorigheden,** gelegen aan de *Solo* rivier in de Residentie *Soeracarta.* — De gronden zijn bijzonder geschikt voor de teelt van **SUIKER** en beslaan eene oppervlakte van C°. 476¼ gouvernements Bouws.

Nadere inlichtingen te bekomen bij Mevr. de wed. Scheiner te SOLO, terwijl de condities van verkoop kunnen werden vernomen bij de ondergeteekenden, alhier.
(1233) MATHIEU EBBS RUIJS & CO.

ETABLISSEMENT GROEDO.

Onze HOUTSTAPELPLAATS te GROEDO, is van **HOUTWERKEN**, van alle dimensien ruim voorzien en kunnen orders ten spoedigste geëffectueerd worden.

Prijs der GEZAAGDE HOUTWERKEN.
100 % *boven Tarief en* **minder**
naar gelang der dimensiën.
(1481) **ZANTHUIS & CO.**

OP NIEUW ONTVANGEN
in toko Boomstraat.

Een factuur keurige Parijsche artikelen waaronder:
BISCUITS STATUETTES.
ODEUR KELDERTJES.
INKTKOKERS.
ZAK- en TOILETFLACONS.
WAAIJERS.
NÉCESSAIRES.
BLOEMENBAKJES.
PORTECIGARES.
PRESENTGLAZEN.
PRESENTKOPPEN.
SURPRISES.
ÉTAGÈRE VOORWERPEN.
ZIJDEN DAMESKLEEDEN.
BALJAPONNEN enz.

verder:
JAPANSCHE ARTIKELEN als:
OMBREDOOZEN.
TOILETDOOZEN met zijden koorden.
NAAIDOOZEN.
SCHRIJFCASETTES.
PAPIERDOOZEN.
THEEKISTJES met porceleinen bussen.
SAMBALBAKKEN
BLOEMVAZEN.
SCHUTSELS enz.
Alles bijzonder geschikt voor St. Nicolaas geschenken.
PARFUMERIEN.
Van de Société Hygiènique.
PATCHOULY.
JASMIN.
RÉSÉDA.
MIEL D'ANGLETERRE.
ROSE en VIOLETTE DES ALPES etc.
POUDRE en EAU DENTIFRICE.
VINAIGRE CONCENTRÉ.
VINAIGRE DE TOILETTE.
EAU DE COLOGNE.
EAU DE MENTHE.
ZWARTE COSMÉTIQUE.
HUILE PHILOCOME.
POMMADE.
FIJNE ZEEP enz.

Per het schip *ELISABETH JACOBA,*
een groot assortiment

PROVISIEN.

Van Alberding Thijne en anderen.
DOPERWTJES.
TUINWORTELTJES.
CAPUCIJNDERS.
ASPERGEN.
APPELEN.
PEEREN.
SPRUITJES.
BLOEMKOOL. enz.
OSSEN en KALFSCHIJF.
OSSEN en KALFS ROLLENDE.
OSSENHAZEN.
KALFSCARBONNADEN.
SAUCYS DE BOLOGNE.
HUTSPOT.
OSSEN- en KALFSGEHAKT.
KEULSCHE FRIKADELLEN.
LAMSKOTELETTEN.
SAUCYSSEN.
PATRIJZEN.
GEBRADEN PALING.
GEROOKTE ZALM.
VERSCHE ZALM.
ZWITSERSCHE KAAS.
ROLPENS
ROOKWORST } *in stopflesschen.*
HAMMEN.
BOTER.
EDAMMER KAAS.
Kelders gesorteerd ZUUR in stopflessen.
do. do. gedroogde VRUCHTEN.
VRUCHTEN OP WATER en OP BRANDEWIJN.
PETITS POIS AU BEURRE.
CELERI AU JUS.

PATE DE FOIE GRAS TRUFFE,
PRUIMEDANTEN.
CHOCOLAAT.
SUIKERWERK. } enz.
Alles van uitmuntende kwaliteit en tegen zeer billijken prijs.
(1907) **VAN DEN MUIJSENBERG.**

De ondergeteekende

heeft de eer met het aanstaande
ST. NICOLAAS FEEST,
zich gelijk vroeger aan te bevelen, tot het leveren van
BANKET LETTERS
ST. NICOLAAS GEBAK
GEASSORTEERDE BONBONS
SUIKERWERKEN
BONBON DOOZEN
en verders hetgeen tot zijn vak behoort.

Tevens ontvangen een factuurtje GALANTERIEN zeer geschikt tot CADEAUX, als WAIJERS, JAPANSCHE DOOZEN en verscheidenheid van artikelen.
(1906) C. H. GRIMM.

MODE-MAGAZIJN

VAN
C. LEDEBOER,
GROOT
St. Nicolaasfeest,
Donderdag en Vrijdag avond
Geheel nieuwe illuminatie en decoratie
TOMBOLA.
NB. Beide avonden alles à Contant. (1925)

TOKO BOOMSTRAAT

ONTVANGEN:
KALFSZWEZERIKKEN.
SAUCISSE DE WESTPHALIE,
VERSCH WIT CANARIEZAAD.
Per flesch en per dozijn.
(1910) **VAN DEN MUIJSENBERG.**

UITGEPAKT.

FRAAI KINDER SPEELGOED.
Bij
(1905) **L. W. VAN DER ZWAAN.**

PAS UITGEPAKT

FRAAI
KINDERSPEEL GOED.
GROOTE en KLEINE
MUZIEKDOOZEN
en
ACCORDIONS
IN SOORTEN.
(1922) **F. KIEL.**

St. NICOLAAS.

ONTVANGEN
in toko Boomstraat:
VRIJERS en VRIJSTERS,
St. NICOLAAS GEBAK.
LIKEUR BONBONS.
CHOCOLAAT BONBONS.
SUIKERBEELDJES enz.
en
eene keurige collectie fijn KINDERSPEELGOED, POPPEN etc.
(1934) **VAN DEN MUIJSENBERG.**

VERKRIJGBAAR

BIJ
LE ROY & CO,
De nieuwe uitgave der Indische Wetboeken,
uitgegeven onder toezigt van
Mr. F. F. L. U. LAST.
Raadsheer in het Hoog-Geregtshof van Nederl.-Indië
Prijs ƒ 12,— (1654)

Voortdurend Verkrijgbaar

Beste kwaliteit

SCHEEPSBESCHUIT

à ƒ 16.— de 100 Amst. ponden.

bij

(1838) **J. JELLEMA.**

KIENSPELLEN

DOMINO SPELLEN

BOUWDOOZEN

LEGKAARTEN

MILITAIRE COSTUMES

en eene groote verscheidenheid

Fraai KINDERSPEELGOED

VOOR HET

St. NICOLAAS FEEST

bijzonder goedkoop

à Contant.

BIJ

M. H. HALEWIJN & DE VEIJ.

(1931) *IN LIQUIDATIE.*

VERGADERING

Van het koninklijk instituut van ingeneurs, afdeeling Oostelijk Java, **op Dingsdag den 10den December** ten huize van den voorzitter, des avonds ten acht uren.

SOERABAYA, 4 *December* 1861. — *Namens de Directie, De Secretaris,*

(1932). **SPENGLER.**

Op eene gezonde en aangenaam gelegen plaats, tegenover de *Societeit de Club*, zal met 1e. *Januarij a. s.* gelegenheid bestaan, ter verkrijging van ruime en luchtige, gemeubeleerde of ongemeubeleerde kamers met kost. Adres bij de HH. ABSALAIN DURAND & Co. (Ancienne maison LE ROUX & Co).

NB. Diners enz. kunnen bij bestelling aldaar ten allen tijde, en ten spoedigste verkregen worden. (1935)

J. J. UTZMANN

PIANO FABRIKANT.

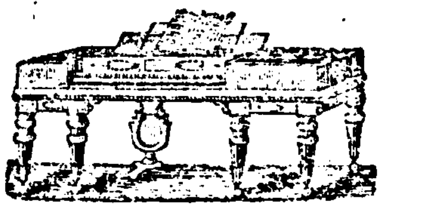

Heeft de eer aan het Soerabaijasch publiek mede te deelen dat bij hem gelegenheid bestaat voor het STEMMEN VAN PIANOS bij abonnement.

Prijs per 3 maanden............ƒ 21.—

PIANOS en ORGELS te koop.

(1857)

TOEGANG KAARTEN;

VOOR DEN

Tuin te Simpang.

zijn te bekomen bij Heeren Uitgevers der te Soerabaija verschijnende Dagbladen, bij de Heeren K. VAN COEVORDEN GEBRS. GIMBERG & CO, en den Opzigter van den Tuin. (1748)

De ondergeteekende heeft de Eer, bij dezen bekend te stellen, dat hij een **Commissiehuis** heeft geopend, in het locaal vroeger geoccupeerd door den heer HEYMAN, en zich tot het houden van vendutien aanbeveelt.

SOERABAIJA, 1 *December*, 1861. **B. VAN DER ZWAAN.** (1911)

Een Administrateur, sedert 6 achtereenvolgende jaren beheerder eener suikerfabrick geweest zijnde, wenscht gaarne als zoodanig weder geplaatst te worden.

Adres bureau *OOSTPOST* Lett. **A.** (1918)

Subcommissie van onderwijs te Soerabaija.

SCHOOLKOMMISSARISSEN OVER DE MAAND DECEMBER.

De H. H. LEDEN.

R. VAN NOORD BORSKI.

en

A. A. T. MOUNIER.

Met het St. Nicolaas feest

IN GEREEDHEID.

VERSCH St. NICOLAAS GEBAK

BANKET-LETTERS.

en

een assortissement Bonbons

en des avonds

VANILLE IJS.

FRAMBOZEN IJS

Punch à la romaine

EN

VERSCHE SAUCIJSENBROODJES.

(1933) bij C. H. GRIMM

WISSELS OP NEDERLAND.

bij

(1553) **MAC LENNAN & CO.**

VENDUTIE.

Op een nader te bepalen dag

in den loop dezer maand in het vendulocaal

van

D. D. VAN BOECKHOLTZ,

voor rekening van de heeren

ADAM & CO.

Van de volgende pas aangebragte goederen als:

ENGELSCHE PROVISIEN bestaande uit: ZALM, ZUREN, SAUZEN, GEROOKTE HARING, MOSTERD, JAMS & GELEYEN, BESCHUIT en WIJNAZIJN.

ENGELSCHE PORTER in heele en halve flesschen.

PALE ALE.

Diverse soorten **WIJNEN** als:

MADEIRA

RHIJNWIJN van diverse merken.

ROODE WIJN van goede qualiteit.

PUIKE CHAMPAGNE.

GEMBER WIJN.

COGNAC.

RONDE en VIERKANTE KARPETTEN.

ALCATIEVEN

OMSLAGDOEKEN met nagemaakte tijgervellen.

WITTE en GEKLEURDE HEMDEN.

MODEWAREN, JAPONNEN, etc.

NAGEMAAKTE BLOEMEN.

GEKLEURD FLANEL.

HANDDOEKEN GOED.

LINNEN en KATOEN DRILL.

BROEKEN GOED.

BORSTROKKEN.

KLAMBOE GOED.

SERVETTEN GOED lang 42 ellen.

WITTE ZAKDOEKEN.

LAKEN.

WIT en GEKLEURD KAMERDOEK.

NAGEMAAKTE BATTIK SARONGS en SLENDANGS.

CHITZEN.

WITTE KOUSEN en SOKKEN.

ENGELSCHE WAGENTUIGEN voor 2 en 4 PAARDEN. waaronder geschikt voor Sydney paarden.

BENDYTUIGEN.

ZADELS.

IMITATIE LEDER.

GROOTE SPIEGELS met vergulde lijsten.

REVOLVER PISTOLEN in kistjes met toebehooren.

MESSEN en VORKEN waaronder van pleet.

GROOTE ZAGEN.

PATJOLS.

HOEPEL IJZER.

KLOKKEN met en zonder wekkers 8 dagen loopende.

HANGLAMPEN met KRISTALLEN VERSIERSELEN.

KANDELAREN. enz. enz. enz.

Daags te voren te bezigtigen.

NB. Op deze vendutie mogen geene goederen bijgebragt worden. (1936)

ENGELAND.

LONDEN, 23 September. — Terwijl Blondin gisteren in het glazen paleis zijne kunsten verrigtte op het 160 voet hooge touw, brak plotseling de balanceerstok en bleef dubbel gevouwen over het touw hangen aan de ijzeren banden, waarmede die tot meerdere stevigheid is omgeven. Blondin viel, doch klemde zich aan het touw, sprong er weder op en bereikte met den gebroken stok het einde zijner baan; zoodra een nieuwe balanceerstok was aangebragt, blinddoekte hij zich en kuijerde zoo naar het andere uiteinde.

Te Brimingham logeren in een zelfde hotel een vertegenwoordiger van het federale en een afgevaardigde van het confederale gouvernement van Amerika; beiden zijn belast met den aankoop van oorlogs-benoodigdheden. De beide heeren houden zich dagelijks bezig met den aankoop, de inpakking en verzending van geweeren, kanonnen en andere den dood verspreidende voorwerpen, en intusschen verkeeren zij met elkander op den vriendschappelijksten voet. Zij eten en drinken aan dezelfde tafel, en zitten zeer gezellig met elkander te kouten onder het genot van een „brandy grog" en een cigaar.

FRANKRIJK.

PARIJS, 23 September. — Naar luid van aldier uit Petersburg ontvangen berigten, is tusschen de Russische regering en die der Vereenigde Staten een verdrag gesloten, waarbij de Russische vlag zal worden vrijgesteld van de blokkade der Zuidelijke havens. De *Pays* meldt dienaangaande nog, dat Pruissen, Frankrijk en Engeland, welke beide laatstgenoemden tot nu toe weigerden een dergelijk verdrag te sluiten, thans daartoe zullen overgaan. Nog is hier het berigt ontvangen, dat het Russische fregat *Swetlana*, van 60 stukken en bemand met 800 koppen, met man en muis op de Japansche kust is vergaan, en dat het dagblad *l'Invalide Russe* voortaan in een meer liberalen geest zou worden geschreven.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	*Vlag*	*Naam van het Schip*	*den Gezagvoerder.*	*Grootte van 't schip in Lasten.*	*van waar gekomen.*	*wanneer gezeild.*	*welke plaats aangedaan.*	*werwaarts bestemd.*	*Agenten.*
Dec. 4	Ned. Ind.	Little Tot.	Katjoong.	12	Pasoeroean.		geen	Soerabaija.	
" "	Oldenb.	O. Thijen.	J. Addicks.	413	Batavia.		"	"	Fraser Eaton & Co.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar.*
ec. 4	Nederl. Ind.	Saijan Mas Koor.	Hadjie Moh. Joesoop.	Riouw via Samarang.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsche	Telegraaph.	Rulofs.	Nederland.	Frazer Eaton & Co.
Amrik.	Marij Bradfort.	Thompson.	"	" " " "
Nederlandsche	Julie Claere.	A. v. Oosteroom.	"	" " " "
"	Josepha en Louisa.	A. Muijsson.		J. F. van Leeuwen & Co.
Zweeds.	Carolina.	Wennerholm.	Europa.	Hill Brockman & Co.
Hamb.	Helios.	Hansen.	Amsterdam.	P. Kervel & Co.
Nederl.	Nova Zembla.	Hardijk.	Nederland.	Arnold & Zonen.
Amerik.	Seargo.	Houwes.	"	B. J. van Eck & Co.
Nederlandsche	Elisabeth en Jacoba.	J. G. Lucas.	Makassar.	B. Kopersmit & Co.
"	Nicolaas Witsen.	D. de Reever.	Nederland.	" " " "
"	Jan van Hoorn.	Borghorst.	In Reparatie.	" " " "
"	Vrede.	v. d. Plas.	Nederland.	" " " "
"	Resident van Son.	Butner.	Rotterdam.	Mathieu Ebbs Roya & Co.
Ned. Ind.	Palembang Packet.	Scheel.	In Reparatie.	" " " " "
"	Heilige Vincentius van Paulo.	Vassen.	Nederland.	E. ten Brinck & Co.
"	Wilhelmina.	Jhnen.	"	" " " " "
Nederlandsche	Clasina.	Delclisur.	"	Schimmelpenninck & Co.

Aan- en Uitvoer te Soerabaija van den 3den December 1861.

AANVOER.

Van Batavia en Samarang per de Ned. Ind. stoomboot *Macasser*, gez. BIERINGS.

5 kn. kramerijen, 6 kn. medicijnen, 11 kn. was, 10 kn. zeep, 10 pk. rozijnen, 2 kn. manufacturen, 1 kt. kantoorbehoeften, 2 kn. doeken, 1 kt. roodkatoen, 6 kn. prints, 1 kt. drills, 1 kt. madapoll. 4 kn. bonbons, 4 kn. banket, 1 kt. fluweel, 1 kt. specie, 3 kn. gedr. katoen, 1 pk. bendy tuigen. C. PERS DE VRIES.

Marktprijzen.

SUIKER No. 16 per picol ƒ 14¾ @ ƒ 15.—

ROTTING ƒ 7.— @ 8.—

WISSELKOERS 100½ % @ pari.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ **LE ROY & CO** TE SOERABAYA.